

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет філології
Кафедра української літератури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ФРАНКОЗНАВСТВО В СИСТЕМІ ШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Українська мова і література)»

Спеціальність А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Предметна спеціальність А4.01 Середня освіта (Українська мова і література)

Галузь знань А Освіта

Затверджено на засіданні кафедри
української літератури
протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Новітня українська література
Викладач (-і)	Деркачова О. С.
Контактний телефон викладача	0671556730
Е-mail викладача	olga.derkachova@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Щотижня
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни «Новітня українська література» є теоретичні та практичні питання розвитку новітньої української літератури, з'ясовано її жанрово-стильові особливості, тематичні домінанти.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є формування систематизованих знань про основні процеси та явища сучасного українського літературознавства, знайомство з творчими біографіями і текстами сучасних українських авторів.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є знайомстві студентів з особливостями сучасного літературного процесу, вивчення новітніх зразків української літератури, навчити аналізувати художній твір</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності: ЗК 2. Знання та розуміння предметної області й професійної діяльності вчителя. ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології в практичній діяльності</p> <p>Фахові компетентності: ФК 4. Здатність кваліфіковано застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання, реалізовувати ефективні підходи (особистісно-орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання української мови і літератури, світової літератури на підставі передового вітчизняного досвіду. ФК 5. Здатність трансферу сучасних наукових досягнень у загальноосвітні навчальні заклади, у практику викладання української мови та літератури; педагогічних напрацювань. ФК 13. Здатність розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p> <p>Програмні результати навчання: ПРН 6. Мати творчо-критичне мислення, використовувати різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань. ПРН 7. Уміти працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), віднаходити, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її</p>	

в освітньому процесі.

ПРН 10. Знати державний стандарт загальної середньої освіти, навчальні програми з української мови та літератури для закладів освіти та практичні шляхи їх реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності.

ПРН 21. Забезпечувати дотримання правил академічної доброчесності у власній навчальній, науковій, педагогічній діяльності.

ПРН 24. Ефективно організовувати, аналізувати і критично оцінювати, нести відповідальність за результати власної професійної діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16
семінарські заняття / практичні / лабораторні	20
самостійна робота	54

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
7-й семестр	A4.01 Середня освіта (Українська мова і література)	4-й курс	Вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Сучасне мистецтво. Місце літератури у ньому. Тенденції розвитку мистецтва після другої світової війни. Теоретичний корпус. Постмодернізм і мистецтво. Сучасна література у шкільній освіті	1	2	8
Тема 2. Український літературний постмодернізм. Чорнобильська трагедія та її вплив на суспільне та культурне життя. Післячорнобильська бібліотека. Постмодернізм як простір для опрацювання колективних та індивідуальних травм. Осмислення чорнобильської трагедії (І. Драч, Є. Гуцало та ін.). Література та екологія (М. Камиш “Оформляндія”, П. Ар'є “Баба Пріся та інші герої”, фільм “Брама”)	1	2	6
Тема 3. Постколоніальна критика та українське літературознавство. Проблема національної ідентичності крізь призму постколоніальних студій «Музей покинутих секретів» О. Забужко). Проблема пам'яті в контексті постколоніальних студій («Солодка Даруся» М. Матіос). Приналежність та ідентичність (травма радянського минулого) («Дім для Дома» В. Амеліної)	2	2	6
Тема 4. Проблема пам'яті в українській літературі. “Білі плями” української історії та “білі плями” української літератури. Табуйовані теми української літератури. Трагедія радянського українця (“Солодка Даруся” Марії Матіос, “Чороний ворон. Залишенець” Василя Шкляра). Родинні саги (“Музей покинутих секретів” Оксани Забужко, “Вільний світ” Тетяни Белімової)	2	2	8
Тема 5. Масова література. Детективи (творчість А. Кокотюхи). Ретро-романи (творчість Б. Коломійчука).	2	2	6

Любовні романи (творчість Н. Гурницької). Фентезі (творчість Дари Корній). Як говорити зі школярами про масову літературу			
Тема 6. Сучасна драматургія. Нова українська драма. Сучасна драма в українському театрі. Тема Революції Гідності, соціально-політичних процесів у сучасному суспільстві у п'єсах Н. Доляк, Н. Неждани	1	2	6
Тема 7. Поетичні шукання. Творчість різних поколінь. Поетичні антології. Гендерний ракурс на українську поезію кінця ХХ – поч.ХХІ ст. Сучасна національно-патріотична поезія у школі.	1	2	6
Тема 8. Комбатантська література. Особистий досвід війни та вербалізація його військовими. Професійні письменники на війні. Особливості вивчення у школі.	1	2	8
Тема 9. Література Нового українського розстріляного відродження.	1	2	6
ЗАГ.	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни	
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Залік, максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка включає: 50 балів – оцінка за практичні заняття 25 балів – контрольна робота 20 балів – самостійна робота 5 балів – неформальна освіта
Вимоги до письмових робіт	Контрольна робота, що складається з теоретичного, практичного та творчого завдань, - 25 балів (теоретичне – 5 б., практичне – 5 б., творче - 15 б.). На денній форм навчання контрольна робота виконується на передостанньому практичному занятті. На заочній формі навчання пишеться за п'ять днів до завершення сесії. <u>Критерії оцінювання контрольної роботи:</u> <u>Теоретичне питання (макс 5 балів):</u> повністю розкрито питання, визначено чітко терміни та поняття, наведено відповідні приклади. <u>Практичне питання (макс. 5 балів):</u> повністю розкрито питання, що демонструє вміння застосовувати набуті теоретичні знання <u>Творче завдання (макс 15 балів):</u> власні інтепретації, роздуми та осмислення вивченого матеріалу <u>Зразок контрольної роботи:</u> 1. Нове розстріляне відродження: визначення, особливості 2. Творчість Неди Неждани 3. Осмислення теми миру в новітній українській поезії
Семінарські заняття	Оцінюється робота над тематичними розділами упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість балів (50) за практичні заняття розраховується електронним журналом https://webportal.pnu.edu.ua/ автоматично. Критерії оцінювання усних відповідей на практичних заняттях: «відмінно» (5 балів) - зміст відповіді повністю відповідає питанню, думки викладаються логічно та послідовно, приклади доречні, висновки обґрунтовані. Знання та вміння використовувати лекційний матеріал та додаткову літературу. Власне бачення

	<p>проблеми. Дотримання правил академічної доброчесності.</p> <p>«добре» (4 бали) – зміст відповіді фактично відповідає окресленим питанням, приклади доречні, але не завжди чіткі та послідовні. Висновки не завжди обґрунтовані. Не завжди є власне бачення проблеми. Дотримання правил академічної доброчесності.</p> <p>«задовільно» (3 бали) - зміст частково відповідає питанню, наведені приклади невдалі або не завжди є доречними, висновки практично відсутні. Немає власного бачення проблеми. Дотримання правил академічної доброчесності.</p> <p>«незадовільно» (2 бали) - зміст відповіді не відповідає питанню або відповіді немає взагалі. Порушення правил академічної доброчесності.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Система оцінювання успішності передбачає три етапи контролю.</p> <p>Перший – це поточний контроль, який має на меті регулярно оцінювати розуміння та освоєння навчального матеріалу студентами з даного курсу. В рамках цього контролю оцінюється якість виконання практичних, творчих і пошукових завдань, які включають аудиторну і позааудиторну роботу, а також здатність усно або письмово відтворювати навчальний матеріал. Важливою частиною поточного контролю є перевірка.</p> <p>Критерії оцінювання самостійної роботи (макс. 20 балів): виконання зазначених завдань самостійної роботи у повному обсязі, враховується творчий підхід та оригінальність вирішення завдань.</p> <p>Другий етап – модульний контроль, призначений для оцінки ступеня засвоєння студентами певної частини навчального матеріалу, що формує окремий навчальний модуль. Під час модульного контролю студенти виконують контрольну роботу, яка включає різноманітні тестові завдання для перевірки їхньої теоретичної підготовки та їхню здатність вирішувати практичні завдання.</p> <p>Третім етапом є підсумковий контроль, який включає тестову перевірку рівня засвоєння студентами теоретичного матеріалу з курсу в системі дистанційного навчання.</p> <p>Студенти з низьким рівнем успішності (менше 50 б.) мають право перездати певні теми під час консультацій до початку талону №2.</p>
Підсумковий контроль	Формою контролю є залік, який виставляється автоматично е-журналом на останньому практичному занятті за результатами накопичення балів упродовж семестру.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: виконуються студентами самостійно з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Академічна доброчесність: списування під час контрольних робіт заборонено. Студенти мають дотримуватися «Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 2)» <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf>

Відвідування занять: відвідування занять є обов’язковим, пропущені заняття з поважної причини відпрацьовуються. Студенти, які не набрали 50 балів за результатами підсумкового контролю за талонами №2 і №3, мають право пройти цей курс повторно, відповідно до «Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін»

(кредитів ECTS) в умовах ECTS (Редакція 4)»

<https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-povtorne-vyvchennia-dystsyplin-kredytiv-ects-v-umovakh-ects.pdf>

Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають самостійно опрацювати навчальний матеріал і здати всі види контролю, відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-individualnym-hrafikom-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylii-stefanyka.pdf

Неформальна освіта регулюється «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3)»

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylii-stefanyka.pdf

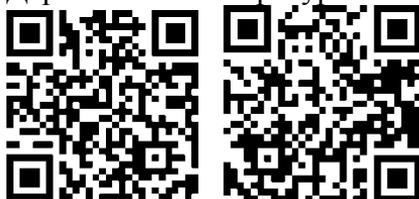
Студентам рекомендується пройти курс «Спадщина для соціальної згуртованості під час війни: кейси українських культурних дієвців» (<https://prometheus.org.ua/prometheus-free/spadshchyna-dlya-sotsialnoi-zghurtovanosti/>)

За наявності сертифікату студент отримає додаткові 5 балів до загальної кількості балів.

8. Рекомендована література

1. Агеєва В. За лаштунками імперії. Київ: Віхола, 2022.
2. Баран Є. 25 монологів про літературу: збірка наукових есеїв та статей. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2022. 272 с.
3. Війна і література. Черкаси, 2023. 302 с.
4. Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодернізм. К.: Критика, 2013. 344 с.
5. Гундорова Т. Проявлення слова: дискурсія раннього українського модернізму. Вид. друге, перероб. та доп. К.: Критика, 2009.
6. Незалежність у полум'ї війни: українська література спротиву. Київ: НАН України, 2024. 460 с.
7. Улюра Г. Писати про війну. Темпора, 2023.
8. Юргер Е. Війна як внутрішнє переживання. К.: Стилет і стилос, 2022. 136 с.
9. Деркачова О. Література Нового розстріляного відродження, 2025

Викладачка: *проф. Деркачова О. С.*